

การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรท้องถิ่น
กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี¹

วนิดา รักแจ้ง²

มุฮัมหมัดอิลยาส หลญาปริง³

พีระพงศ์ ภัททีริ⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรท้องถิ่น กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี (2) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค ในการเสริมสร้างคุณธรรมของบุคลากรท้องถิ่น กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี (3) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรท้องถิ่น กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยทำการศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ ระดับผู้บริหารขององค์กร ระดับผู้อำนวยการ ระดับพนักงานส่วนตำบล และประชาชนในพื้นที่ ๆ ใช้บริการ รวมถึงสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 7 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยมีการกำหนดประเด็นคำถามสำคัญให้ผู้สัมภาษณ์ตอบคำถามโดยผู้ตอบคำถามจะให้ข้อมูลตามโครงสร้างคำถามที่เตรียมไว้ นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปแยกแยะประเด็นที่ได้เป็นข้อค้นพบ

ผลการวิจัยพบว่า (1) การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรท้องถิ่น พบว่าบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ ได้มีการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมภายในองค์กรและส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง (2) ปัญหา อุปสรรค ที่ส่งผลในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในองค์กรให้บุคลากรท้องถิ่น (3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในองค์กร

¹ บทความเรียบเรียงจากการศึกษาอิสระเรื่อง “การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรท้องถิ่น กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มุฮัมหมัดอิลยาส หลญาปริง

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการหลักสูตรมหาบัณฑิต (สาขาผู้นำภาครัฐและภาคเอกชน) คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ อาจารย์ กลุ่มวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

⁴ อาจารย์ กลุ่มวิชาการบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพของสังคมไทยในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน ประกอบด้วย การเมือง การปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคโนโลยี ด้านอุตสาหกรรม ด้านการศึกษา ทำให้เป็นประเด็นปัญหาวิกฤติอันน่าเป็นห่วงจากการพัฒนาที่ขาดความสมดุล แต่ประการเดียวที่ทำให้บุคคลและสังคม รวมทั้งโครงสร้างและกลไกในการบริหารและการจัดการต่าง ๆ ปรับตัวตามไม่ทันจนส่งผลให้เกิดความไม่สมดุลระหว่างการพัฒนาทางวัตถุกับการพัฒนาทางจิตใจ โดยเฉพาะเมื่อเกิดกระแสโลกาภิวัตน์ที่มาพร้อมกับวัฒนธรรมต่างชาติ ซึ่งส่งผลกับประเทศที่ยังขาดการเตรียมความพร้อมที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์เป็นส่วนซึ่งสร้างปัญหาทั้งระบบให้กับสังคมไทย ซึ่งถูกกระทบอย่างรุนแรง จากกระแสวัตถุนิยมและวัฒนธรรมการบริโภคนิยมซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณธรรมจริยธรรมของประชาชน จนเป็นปัญหาทางจิตวิทยา สังคมอย่างน่าเป็นห่วง (สำนักงาน คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ 2545:30)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริว่า “การก้าวไปข้างหน้า เราต้องก้าวไปอย่างมั่นคง เหมือนกันกับบ้านก็ต้องมีเสาเอกที่มั่นคงต้องมีการวางรากฐานของบ้าน” ความเจริญก้าวหน้าในโลกยุคโลกาภิวัตน์ นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงทุกสิ่งทุกอย่าง ให้เป็นไปตามกระแสของการวิวัฒนาการ หรือตามสิ่งที่ต้องการของโลก ทำให้สิ่งที่เกิดขึ้นนั้นมีการพัฒนาเป็นลำดับอย่างรวดเร็ว แต่การพัฒนานั้นไม่ได้เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน ครอบคลุมที่ทุกคนมุ่งแต่หาผลประโยชน์โดยไม่คำนึงถึงผลที่ได้รับจากการที่พัฒนา ถึงแม้จะมีการศึกษาสูง เพียงใดก็ตาม หากขาดความพอดีของสังคมที่เป็นอยู่ ก็จะทำให้เกิดปัญหาตามมามากมาย ภายหลังมิได้หยุดหย่อนทั้งนี้มีสาเหตุมาจากฝีมือมนุษย์เองขาดคุณธรรมจริยธรรม

การสร้างความรู้คู่คุณธรรมเป็นประเด็นที่ถูกหยิบขึ้นมาถกเถียงกันอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน เพราะจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะมาเป็นตัวช่วยในการกำหนดพฤติกรรมให้คนในสังคมไทยได้สำนึกในความเป็นไทย สำนึกต่อประเทศ และสังคม นอกเหนือจากการเน้นเพียงแค่ “คนเก่ง” แล้วต้องเป็น “คนดี” อันนับว่าเป็นการแก้ไขปัญหาที่ “ต้นเหตุ” เป็นการ “ป้องกัน” อย่างแท้จริง แนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขได้นั้น จึงเกิดแนวคิดว่าจะต้องพัฒนาร่างกายให้แข็งแรงควบคู่กับการพัฒนาจิตใจให้เข้มแข็งมั่นคง ไม่หวั่นไหว พร้อมทั้งพัฒนาสมองให้มีวิชาความรู้สติปัญญา มีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดั่งงามจึงจะอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข สภาพปัญหาในปัจจุบัน ไม่ใช่เกิดในเมืองไทยเท่านั้น ในต่างประเทศเองก็ประสบปัญหาการมีแต่คนเก่งแต่ขาดคนดีด้วยกันทั้งสิ้น โดยมีพื้นฐานปัญหาค้ำคลึงกัน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ศาสนา และปัญหาโรคร้าย ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เราจะเห็นได้ว่าเป็นปัญหาที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์เองบ้างจากภัยธรรมชาติบ้าง โดยประเด็นสำคัญสรุปได้เป็น 2 ประเด็น คือ

1. ปัญหาทางกายภาพหรือปัญหาภายนอก เช่น ปัญหาขาดปัจจัยสี่ หรือปัญหาที่เกี่ยวกับร่างกายของเราเองหรือเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นและสิ่งอื่น
2. ปัญหาภายในหรือปัญหาทางด้านจิตใจ เป็นปัญหาที่ทำให้จิตใจเป็นทุกข์วิตกกังวลเศร้า โศกเสียใจ หรือปัญหาเกิดจากที่คิดผิดและปัญหาสองที่เกิดจากความรู้อีกผิด เห็นผิดแนวทางในการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง

นั้นจะต้องแก้ที่ใจก่อน ตั้งสติคิดพิจารณาด้วยสติปัญญา เมื่อจิตใจมีสติ สมาธิ ปัญญา จึงหาวิธีแก้ปัญหา ภายนอกด้วยจิตใจที่สติปัญญาและเข้มแข็งอดทน หากสติวิสัยไม่สามารถแก้ปัญหาได้ต้องวางใจเป็นอุเบกขา วางใจเป็นกลางซึ่งจะเห็นได้ว่าวิธีที่ดีที่สุด คือ พัฒนาจิตใจให้มีความรู้คู่คุณธรรมพัฒนาจิตใจของตนให้เป็น มนุษย์ทั้งกายและจิตใจ อันดับแรกต้องมีมนุษยธรรม ศีล 5 การฝึกอบรมจิตใจให้มีสติ สมาธิ ปัญญา มีเมตตา กรุณา เป็นการป้องกันไม่ให้คนหลงผิดคิดชั่ว ไม่ทำความชั่วทั้งทำง่าย วาจา และใจ ประเด็นดังนี้ นักพัฒนา ไม่ควรมองข้าม

การพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ทั้งกายและใจได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปลูกฝังตั้งแต่เด็กให้มีการ พัฒนาชีวิตในทางที่ดีเป็นคนดี และมีความดี 5 ประการในตน ได้แก่ ความรู้ดี ความสามารถดี ความคิดดี ความประพฤติดี และความมีจิตใจที่ดีงาม โดยการปลูกฝังคุณธรรมพื้นฐานในเด็กซึ่ง ได้แก่ ความ ขยันหมั่นเพียร ความฉลาดมีสติปัญญา รู้จักแก้ปัญหาในการทำงานและรู้จักดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง ความ ซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ความเสียสละต่อส่วนรวม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละต่อผู้อื่น สังคม ประเทศชาติ ความมีวินัย เคารพกฎหมาย กฎกติกาของสังคม จึงจะอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขใจ เมตตา มีความรักความปรารถนาดีต่อตนเองและผู้อื่น ไม่เบียดเบียนผู้อื่นทั้งด้วยกาย วาจา ใจ ความสามัคคี รู้จักให้อภัย หนีความชั่ว มีหิริ ความละอายต่อบาปต่อความชั่ว ไม่ทำผิด ไม่ทำชั่ว กลัวความผิด มีโอตตปปะ ความเกรงกลัวต่อบาป และคิดช่วยศาสนา เมื่อมีการศึกษาคือ สร้างคน มีฐานะหลักฐานพอสมควรแล้วก็ทำให้ ประโยชน์เพื่อผู้อื่น

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของคนไทยในสังคมให้เป็นคนดี จึงเป็น เรื่องที่จำเป็น เพราะคนใน สังคมต่างเรียกร้องในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมไทยแม้เป็น เรื่องที่มีความยากเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นกระบวนการที่มีความสลับซับซ้อน และมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมากมาย ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พิจารณาถึงความจำเป็นที่จะต้อง ดำเนินการ ในเรื่องการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการกำหนดความสุขของ สังคมไทย พบว่า สังคมใดมีผู้เพียบพร้อม ด้วยคุณธรรมจริยธรรม สังคมนั้นจะมีแต่ความสุขสงบ ใน ขณะเดียวกัน หากคนในสังคมใดมีความบกพร่องด้านจิตใจ ขาดคุณธรรมและจริยธรรม แม้สังคมนั้นจะมี ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ ก็หาความสุข สงบ ได้ยาก สรุปรภาพรวมของปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นกับคนในชาติทุก กลุ่มเป้าหมาย นับวันจะรุนแรงและทวีคูณมากขึ้น ที่มีผลต่อประเทศและสังคมไทยโดยรวม

ศาสนาและหลักธรรมคำสั่งสอนเป็นเรื่องที่มีการกล่าวขานและมีการประพฤติปฏิบัติกันมายาวนาน หลายพันปีมาแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของศีลธรรมซึ่งเป็นข้อกำหนดพฤติกรรมของคนในสังคมที่ควร ประพฤติปฏิบัติต่อกันและกัน ตลอดจนข้อห้ามที่ไม่ควรกระทำต่อสมาชิกในสังคมด้วยกัน ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิด ความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคมโดยรวม ตลอดจนลัทธิความเชื่อถือต่าง ๆ ทั่วทุกมุม โลกล้วนเป็นที่มาของการประพฤติปฏิบัติของมนุษย์แทบทั้งสิ้น บางข้อกำหนดมีมาตรการบังคับ แต่บางข้อ กำหนดก็เป็นเรื่องแนะนำให้อธิปฏิบัติซึ่งในระยะต่อ ๆ มาเมื่อหลักปฏิบัติตามหลักธรรมคำสั่งสอนของ ศาสนา แพร่หลายออกไปอย่างกว้างขวางจนเป็นที่ยอมรับของมวลมนุษยชาติว่าหลักศีลธรรมเป็นหลักความ

ประพจน์ที่ดีที่ชอบ หากบุคคลใดมีศีลธรรมประจำใจก็ย่อมมีคุณธรรมและจริยธรรมติดตัวไปด้วยโดยจะแสดงออกเป็น พฤติกรรมของแต่ละคนต่อเมื่อมีภารกิจหน้าที่ให้กระทำ ซึ่งพิจารณาได้จากเจตนา วัตถุประสงค์ และผลของการกระทำ และในทางการเมืองและการบริหารปกครองก็ได้ผนวกแนวทางปฏิบัติตามหลักศีลธรรมให้ เป็นพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับที่มีหน้าที่บริหารงานในองค์กร เนื่องจากว่าคุณธรรมและ จริยธรรมของพนักงานและเจ้าหน้าที่รัฐ ถือว่าเป็นสิ่งที่ทุกคนจะต้องมีติดตัวไปตลอดในการปฏิบัติงานนอก เหนือจากกฎระเบียบต่าง ๆ ตามข้อกำหนดที่กำหนดไว้เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

แต่เนื่องจากความรู้สึกนึกคิดจะเกี่ยวข้อง โดยตรงกับคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งเป็นทั้งความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ซึ่งเป็นนามธรรมอยู่ในตัวบุคคล และเป็นทั้งคุณลักษณะของพฤติกรรมที่มีพื้นฐานมาจากนามธรรมดังกล่าว แม้สังคมจะมีบรรทัดฐานชัดเจนว่าเรื่องใดเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แต่ก็ยากที่จะพัฒนาคุณลักษณะภายในซึ่งเป็นนามธรรม (คุณธรรม) ให้สามารถเป็นพื้นฐานและกำกับให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (จริยธรรม) ได้ ประกอบกับคุณลักษณะที่ต้องการในบางเรื่อง เช่น ความซื่อสัตย์ มีวินัย เสียสละ ฯลฯ จำเป็นต้องแปลออกเป็นพฤติกรรม และจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับการพัฒนาคุณลักษณะนั้น ๆ จึงเป็นเรื่องยากที่จะพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้ได้ผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และประเมินว่าได้ผลตามวัตถุประสงค์มากน้อย เพียงใด เช่นนี้ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมจึงเป็นปัญหาที่ท้าทายสังคมเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้ทำหน้าที่โดยตรงเป็นอย่างมาก

ปัญหาของบุคลากรในท้องถิ่นถ้าขาดคุณธรรมจริยธรรม ในการบริหารราชการแผ่นดินนับแต่อดีตถึงปัจจุบัน และจะยังคงมีความสำคัญต่อไปในอนาคต หากข้าราชการขาดจริยธรรมย่อมส่งผลเสียต่อประเทศชาติและประชาชน จริยธรรมของข้าราชการเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นเพราะจริยธรรมเป็นปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมหรือการปฏิบัติหน้าที่ราชการของข้าราชการ ซึ่งส่งผลต่อการให้บริการสาธารณะและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ในส่วนของปัญหาของข้าราชการ อาจแบ่งเป็นปัญหาที่มีสาเหตุมาจากระบบราชการ และมาจากตัวข้าราชการ ปัญหาดังกล่าวนี้จะยิ่งเพิ่มมากขึ้น หากข้าราชการขาดจริยธรรม หรือขาดจิตสำนึกในการเป็นข้าราชการที่ดี ดังนั้น จึงจำเป็นยิ่งที่จะต้องพัฒนาจริยธรรมผู้วิจัยในฐานะพนักงานส่วนตำบล ซึ่งสนใจที่จะศึกษา การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ของบุคลากรท้องถิ่น กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง แก้ไข ปัญหาอุปสรรคด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรท้องถิ่น เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรท้องถิ่น กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรท้องถิ่น กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรท้องถิ่น
กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ในการศึกษา เรื่อง การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรท้องถิ่น
กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่ใช้ในการวิเคราะห์
ประกอบไปด้วย 9 ข้อ ได้แก่

- 1.1 การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- 1.2 การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ
- 1.3 การยึดถือประโยชน์ของประชาชนเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มี
ผลประโยชน์ทับซ้อน
- 1.4 การยื่นหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
- 1.5 การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- 1.6 การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- 1.7 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพโปร่งใส และตรวจสอบได้
- 1.8 การยึดมั่นในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 1.9 การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

2. **ขอบเขตด้านประชากร** ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ระดับผู้บริหาร ผู้อำนวยการกอง
พนักงานส่วนตำบล ประชาชนในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ จำนวนทั้งสิ้น 7 คน (ที่มา: ข้อมูล
บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี)

3. **ขอบเขตด้านพื้นที่** องค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

4. **ขอบเขตด้านระยะเวลา** 20 ธันวาคม 2561 – 31 มกราคม 2562

นิยามศัพท์เฉพาะ

การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรท้องถิ่น หมายถึง การเสริมสร้างสิ่งที่มีคุณค่า มี
ประโยชน์ เป็นความดี เป็นมโนธรรม เป็นความคิดที่ดีที่กระตุ้นให้มีการประพฤติปฏิบัติอยู่ในกรอบที่ตั้งงาม
และสามารถจำแนกความถูกต้องได้มีสติสัมปชัญญะ มีความรับผิดชอบชั่วดี มีอุปนิสัยความตั้งใจและเจตนาที่
ดีงาม พฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นเป็นการปฏิบัติดี ปฏิบัติได้ถูกต้องที่เป็นผลมาจากความคิดที่สั่งคม หรือ
บุคคลเห็นร่วมกันว่าเป็นสิ่งที่ดีโดยมีกรอบหรือแนวทางอันดีงามที่พึงปฏิบัติ ซึ่งกำหนดไว้สำหรับสังคม
เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยงดงาม ความร่มเย็นเป็นสุข ความรักสามัคคี ความอบอุ่น มั่นคง
ปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ซึ่งประกอบด้วย 9 ข้อ คือ (1) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม (2) การมี

จิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ (3) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน (4) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย (5) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ (6) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง (7) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐานมีคุณภาพโปร่งใส และตรวจสอบได้ (8) การยึดมั่นในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (9) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเลียงประมวลจริยธรรม

การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบต่อ หมายถึง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เที่ยงธรรม ไม่มุ่งหวังและแสวงหาผลประโยชน์อันมิควรได้จากการปฏิบัติงาน ใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจด้วยความยุติธรรม ตรงตามเจตนารมณ์ของ

การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่เคยมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้อง พรรคพวกเพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลยพินิจให้คุณหรือให้โทษแก่บุคคลนั้น

การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย หมายถึง การปลูกฝังจิตใจให้ประชาชนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม สร้างคุณธรรมจริยธรรม รู้จักเสียสละ ร่วมแรงร่วมใจ มีความร่วมมือในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมช่วยคลี่คลายปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม

การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ หมายถึง ปฏิบัติให้ลุล่วง โดยไม่หึงหึง เลี่ยง เลเลย หรือละเว้น การใช้อำนาจเกินกว่าที่มีอยู่ตามกฎหมาย

การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง หมายถึง ให้ผู้รับบริการได้รับทราบ รวมถึงให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ร้องขอตามกรอบของระเบียบ กฎหมาย ใช้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการในทางที่เป็นประโยชน์ถูกต้อง ด้วยความระมัดระวัง ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของทางราชการ ปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลอื่นไม่ควรเปิดเผยที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพโปร่งใส และตรวจสอบได้ หมายถึง ปฏิบัติงานโดยมุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้เกิดผลดีที่สุดจนเต็มกำลังความสามารถ ใช้งบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิและประโยชน์ที่ทางราชการจัดให้ ด้วยความประหยัด คุ่มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ใช้ความรู้ความสามารถ ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ ตามคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด

การยึดมั่นในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หมายถึง ไม่แสดงการต่อต้านการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขหรือสนับสนุนให้นำการปกครองระบบอื่นที่ไม่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาใช้ในประเทศไทย จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และไม่ละเมิดองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี และพระรัชทายาทไม่ว่าทางกาย หรือทางวาจา

การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร หมายถึง จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาไว้ และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ ไม่ละเมิดรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงวิธีการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคลากรท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ
2. ทำให้ทราบถึงข้อมูลในการแก้ไข ปัญหา อุปสรรค ให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ประกาศของบุคลากรท้องถิ่นที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ
3. นำข้อมูลที่ได้ไปกำหนดแนวทางในการพัฒนาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเรื่อง การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรท้องถิ่น กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร ตำรา แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม หลักธรรมมาภิบาลโดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานด้านคุณธรรมจริยธรรมองค์กร
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม
3. หลักธรรมมาภิบาลกับการบริหารงานภาครัฐ
4. ข้อมูลเกี่ยวกับ องค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งมีขั้นตอนในการศึกษา ดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจาก ประกาศ กฎ ระเบียบ เอกสารของทางราชการ บทความ หนังสือ เอกสารวิจัยและวิทยานิพนธ์ต่างๆ และสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต เป็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวความคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการวิจัย
2. การวิจัยสนาม (Field Research) (เจลิมพล ศรีหงส์, 2558, หน้า 18) ได้อธิบายไว้ว่าผู้วิจัยจะต้องเข้าไปในพื้นที่หรือสถานที่ซึ่งมีเหตุการณ์ที่จะต้องศึกษาปรากฏอยู่ โดยผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์คนที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่ศึกษานั้น ซึ่งผู้วิจัยจะสัมภาษณ์บุคลากรท้องถิ่น ระดับผู้บริหารขององค์กร ระดับผู้อำนวยการ ระดับพนักงานส่วนตำบล และประชาชนในพื้นที่ ๆ ใช้บริการ โดยการเก็บข้อมูล

ด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างหรือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Structure interview or formal interview)

ในส่วนของการวิจัยสนาม (Field Research) ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีการกำหนดประเด็นคำถามสำคัญให้ผู้สัมภาษณ์ตอบคำถามโดยผู้ตอบคำถามจะให้ข้อมูลตามโครงสร้างคำถามที่เตรียมไว้

สรุปผลการศึกษา

จากการรวบรวมข้อมูลด้านเอกสารและการสัมภาษณ์ สรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

1. การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรท้องถิ่นในองค์กร จากข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลลำโพง ได้มีการจัดกิจกรรมที่เป็นการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึก ทั้งในด้านความคิด จิตใจ และการมีส่วนร่วม ความสามัคคีในองค์กร การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งต้องมีพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรมเป็นอันดับต้นๆ แต่การจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เนื่องจากเป็นเรื่องของคุณธรรมภายในจิตใจเป็นเรื่องที่ไม่สามารถวัดผลได้โดยตรงแต่สามารถวัดผลได้จากความร่วมมือร่วมใจ ความสามัคคี ความเสียสละทั้งในด้านของเวลาส่วนตัว เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ให้มุ่งผลสำเร็จ ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า องค์กรบริหารส่วนตำบล ลำโพง มีการจัดกิจกรรมที่เป็นการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม

2. ปัญหา อุปสรรค ที่ส่งผลในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในองค์กร ให้บุคลากรท้องถิ่นจากข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่เริ่มจากตัวบุคลากร ในเรื่องของความคิดเห็นที่ไม่อาจจะสามารถออกความคิดเห็นได้ เพราะเป็นค่านิยมเก่าๆ ที่ทำกันมาอย่างยาวนาน การขาดการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม การขาดการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ความรู้ ความเข้าใจ การกระจายข่าวในรูปแบบสื่อต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในองค์กร ผู้รับบริการ เช่น ไม่มีการจัดทำโปสเตอร์ ติดประกาศ แผ่นพับ วิทยุทัศน์ ขาดการศึกษาดูงานจากหน่วยงานอื่นที่สามารถนำมาเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ขาดการนำหลักธรรมหรือคำสอนของศาสนาต่าง ๆ มาใช้กับบุคลากรในหน่วยงาน เป็นต้น

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในองค์กร จากข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่า ได้มีการเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ต้องจัดให้มีการอบรม ต้องมีช่องทางแสดงความคิดเห็น ต้องมีการประชุมที่สม่ำเสมอและต้องให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาของผู้บริหาร

3.1.1 ผู้บริหารควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในเรื่องการมีคุณธรรมจริยธรรม และให้ความสำคัญเกี่ยวกับหลักเกณฑ์คุณธรรมจริยธรรม ควรมีการกระตุ้นเตือน ติดตาม

ตรวจสอบ อย่างสม่ำเสมอ โดยมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการไม่เป็นผู้เห็นแก่ผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากตำแหน่งหน้าที่เพื่อให้บุคลากรดูเป็นแบบอย่าง

3.1.2 ผู้บริหารต้องปฏิบัติงานหรือประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ หรือไม่เห็นแก่ผลประโยชน์ของพรรคพวก

3.1.3 ผู้บริหารควรเอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือ เป็นที่ปรึกษาให้กับผู้ใต้บังคับบัญชารวมทั้งการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

3.1.4 ผู้บริหารควรสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี เอื้อต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนเทคโนโลยีที่ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์

3.1.5 ผู้บริหารต้องยึดถือคุณงามความดี ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม และคุณความดีที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติในการปฏิบัติราชการ เพื่อเป็นเกราะป้องกันการกระทำผิดวินัย การเสริมสร้างคุณงามความดีเป็นนามธรรมไม่สามารถจับต้องได้ ต้องเสริมสร้างที่จิตใจให้มีจิตใจดีงาม มีคุณธรรมเป็นเครื่องควบคุมจิตใจแล้วแสดงออกทางร่างกายเป็นความประพฤติที่ถูกต้อง ที่ควรกระทำ เป็นลักษณะที่ดีงามทั้งการกระทำ และการใช้คำพูด

3.1.6 ผู้บริหารต้องมีการร่วมคิดร่วมทำเพื่อสร้างสรรค์องค์กรที่มีคุณธรรมจริยธรรม การสร้างแรงจูงใจ และกลไก การกำกับดูแล เพื่อสร้างคุณธรรมจริยธรรม ของบุคลากรให้สอดคล้องกับบริบทขององค์กรและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ให้เกิดผลอย่างจริงจังรวมทั้งการใช้ภาวะผู้นำให้เป็นต้นแบบแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในด้านคุณธรรมจริยธรรม

3.2 ข้อเสนอแนะแนวทางการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีคุณธรรมจริยธรรมในการทำงาน

การสร้างบรรยากาศในการทำงาน ทำให้เกิดการยอมรับ มีความรู้สึกอยากทำงานโดยไม่ต้องมีการบังคับ มีผู้นำควรเป็นแบบอย่างที่ดี มีกิจกรรมการสร้างแรงจูงใจและให้รางวัลสำหรับผู้ทำดีในแต่ละด้าน ทำให้ทุกคนมีความรักองค์กรทำเพื่อองค์กร มีการเผยแพร่คุณงามความดีให้กับบุคลากรที่มีการปฏิบัติดี เสียสละ อุทิศตนในองค์กร

3.3 ข้อเสนอแนะแนวทางในด้านวัฒนธรรมองค์กร

3.3.1 ผู้บริหารต้องเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาล ความเป็นกลาง ความโปร่งใส ความเสมอภาค

3.3.2 ผู้บริหารควรเสริมสร้างช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน ตรวจสอบกระบวนการทำงานของบุคลากรภายในองค์กร และการร้องเรียนจากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก

3.3.3 องค์กรต้องมีการเสริมสร้างความสามัคคี และความร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนทั่วไป

3.3.4 องค์กรต้องมีการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เช่น การเลื่อนขั้น การเลื่อนเงินเดือน การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ต้องกระทำโดยการเลือกบุคคลที่เป็นที่ยอมรับมีความรู้ความสามารถ

บรรณานุกรม

เฉลิมพล ศรีหงส์. (2558). (หน้า 18) ผู้วิจัยจะต้องเข้าไปในพื้นที่หรือสถานที่ซึ่งมีเหตุการณ์ที่จะต้องศึกษาปรากฏอยู่.

ชัยพร วงศ์วรรณ. (2540). *การทดลองใช้ทักษะกระบวนการในการสอนค่านิยมและจริยธรรม*.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

คลใจ ถาวรวงศ์ ดันเจริญ และจันทร์ชลี มาพุทธ. (2552). *กระบวนการขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนต้นแบบ จังหวัดฉะเชิงเทรา*. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม. ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 – 2 ปีการศึกษา 2552.

ประภาศรี สีอำไพ. (2543). *พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประเวศ ะสี. (2550). *การจัดการความรู้: กระบวนการปลดปล่อยมนุษย์สู่ศักยภาพ เสรีภาพและความสุข*.

กรุงเทพมหานคร: กรีน-ปัญญาญาณ.

พระราชกิจจานุเบกษา เล่ม 113 ตอนที่ 9ง ประกาศ ณ.วันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2539 โดยที่มาตรา 40 และมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537.

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. (2544). *การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2559). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2559*.

วิจารณ์ พานิช. (2550). *วิธีแห่งองค์กรอัจฉริยะ*. จุลสารอุตสาหกรรมสัมพันธ์, 73, หน้า 2 – 3

วิจิตร ศรีสอาน. (2550). *การศึกษาแห่งชาติในอุดมคติ*. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.

วิวัฒน์ ชัดดียะมาน. (2549). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูประจำการ “ครูมืออาชีพ”*. กรุงเทพมหานคร:

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.